

Udfordringer i tiden efter Zink

Jens Strathe, HyoVet
Dyrlæge og partner
Specialpraksis for Svinesygdomme

Dagsorden

- ▶ **Velkommen**
- ▶ Har vi fat i den rigtige ende ?
- ▶ Hvilken udvikling har Laboratorium for Svinesygdomme set i perioden
- ▶ Den "klimastalds-venlige" gris
- ▶ Take home

Jeres taler

- ▶ 41 år
- ▶ Dyrlæge siden 2007 - KUN grise!
- ▶ Praksis ejer nu igennem 14 år, HyoVet
- ▶ Kompagnon med Klaus H. Pedersen
- ▶ Bosat i Silkeborg
- ▶ 7 dyrlæger i praksis

Jeres taler II - HyoVet

- ▶ Ca. 200.000 søer i dansk rådgivning
- ▶ Ca. 2 mio. årlig produktion af slagtegrise i kundeportefølge

Dagsorden

- ▶ Velkommen
- ▶ **Har vi fat i den rigtige ende ?**
- ▶ Hvilken udvikling har Laboratorium for Svinesygdomme set i perioden
- ▶ Den "klimastalds-venlige" gris
- ▶ Take home

Zinkfri fravænning – vi studerer den forkerte ende

HyoVet

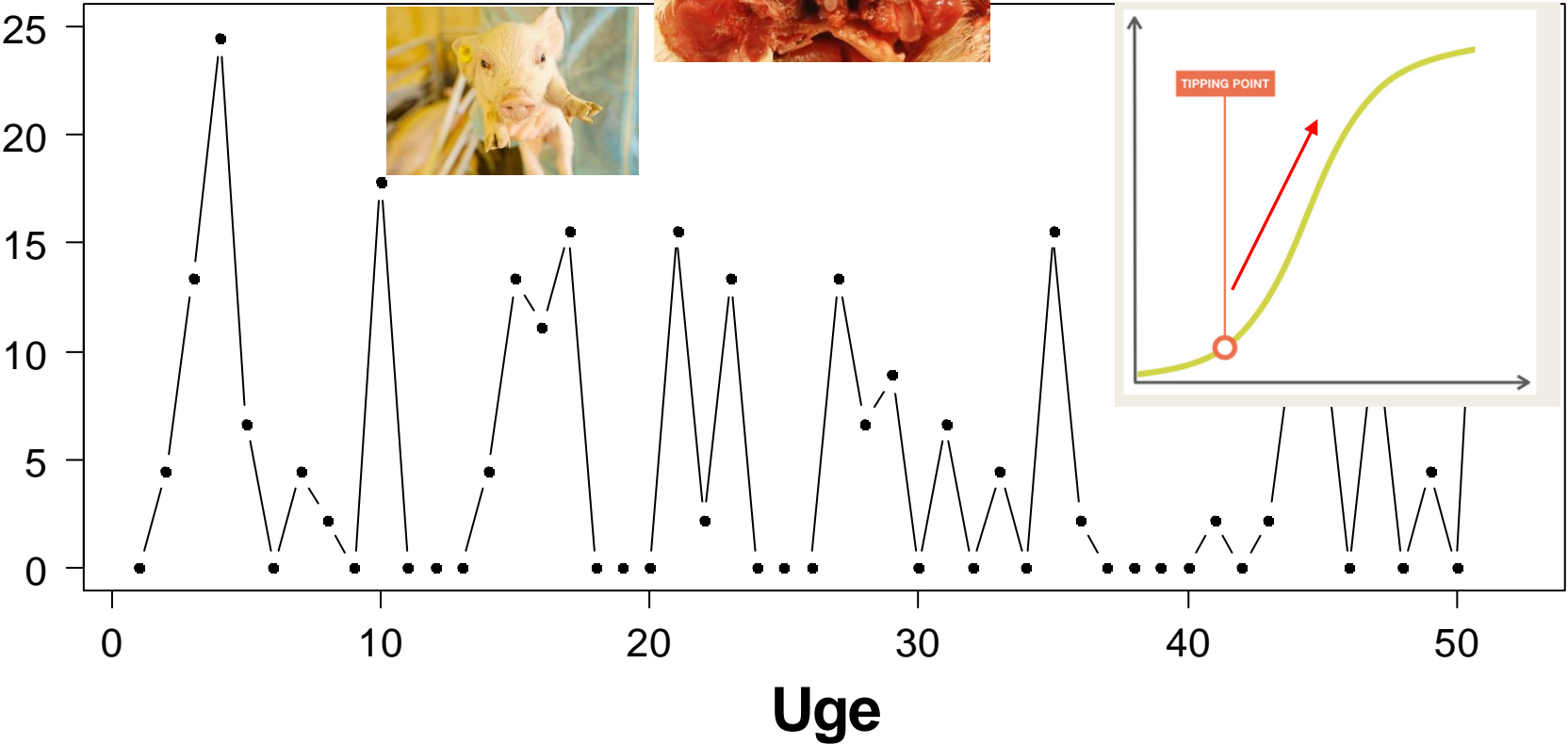
Et uensartet foderoptag de første 14 dage efter fravænning er problemet!

Den ugentlige produktion med febergrise til fravænning - som en lotteriseddel

Andel af grise under målsætningen

Feber
Tarminfektion

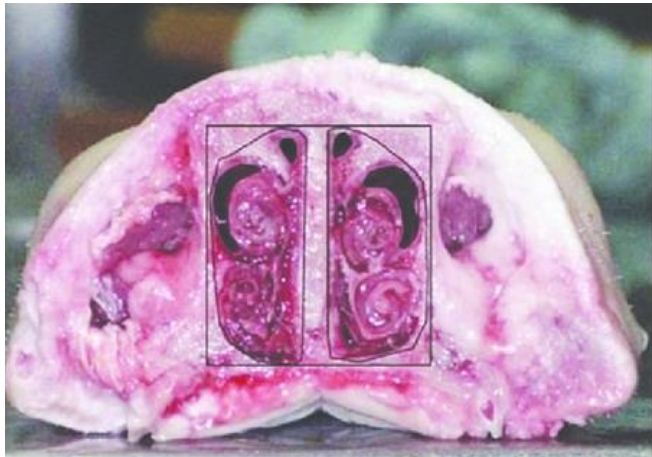

Næsehulen – altafgørende!

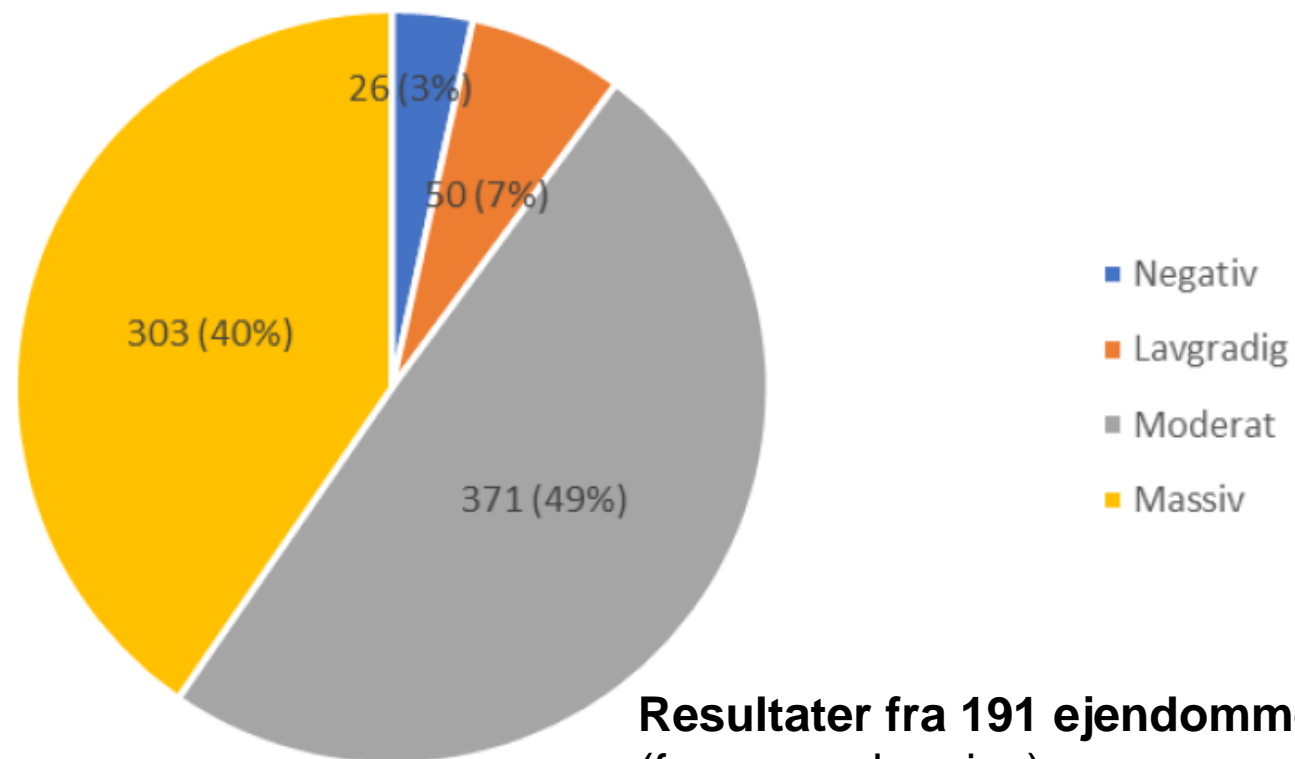
Sikrer sundhed

Adgangsport til luftveje

På en bred screening er smittebelastning et udbredt fænomen

Strep. suis type 2, enkelte pools

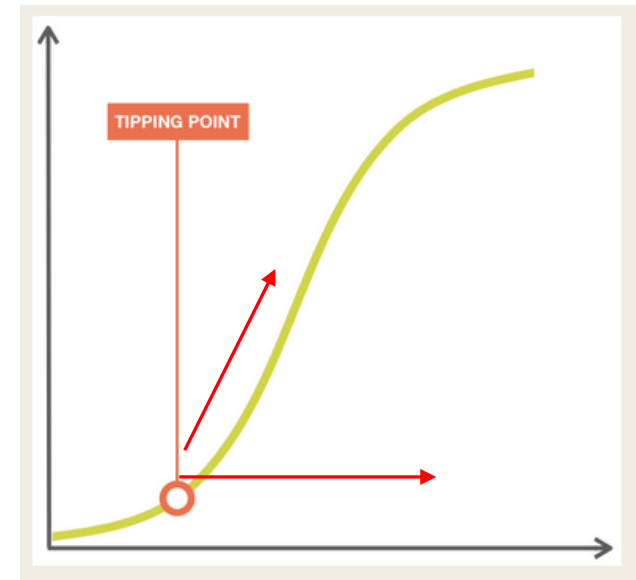
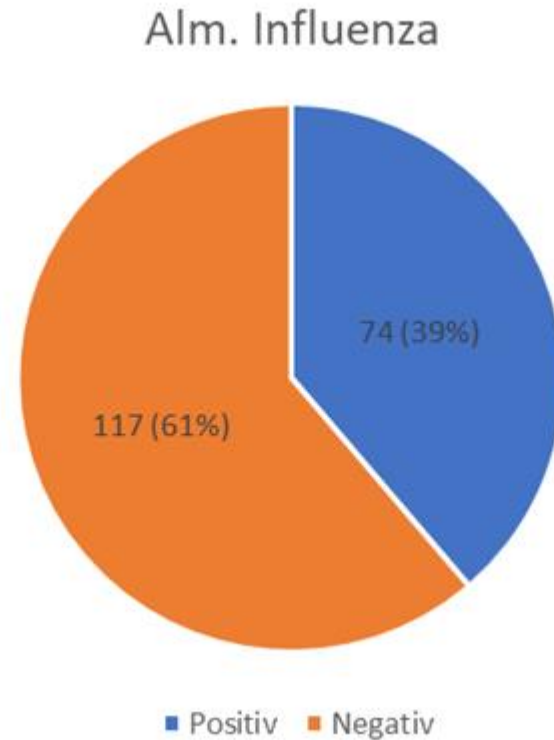

Resultater fra 191 ejendomme
(fravænnede grise)

HyoVet

Influenza ER UDBREDT ved screening - er balancen tilstrækkelig?

Resultater fra 191 ejendomme
(fravænnede grise)

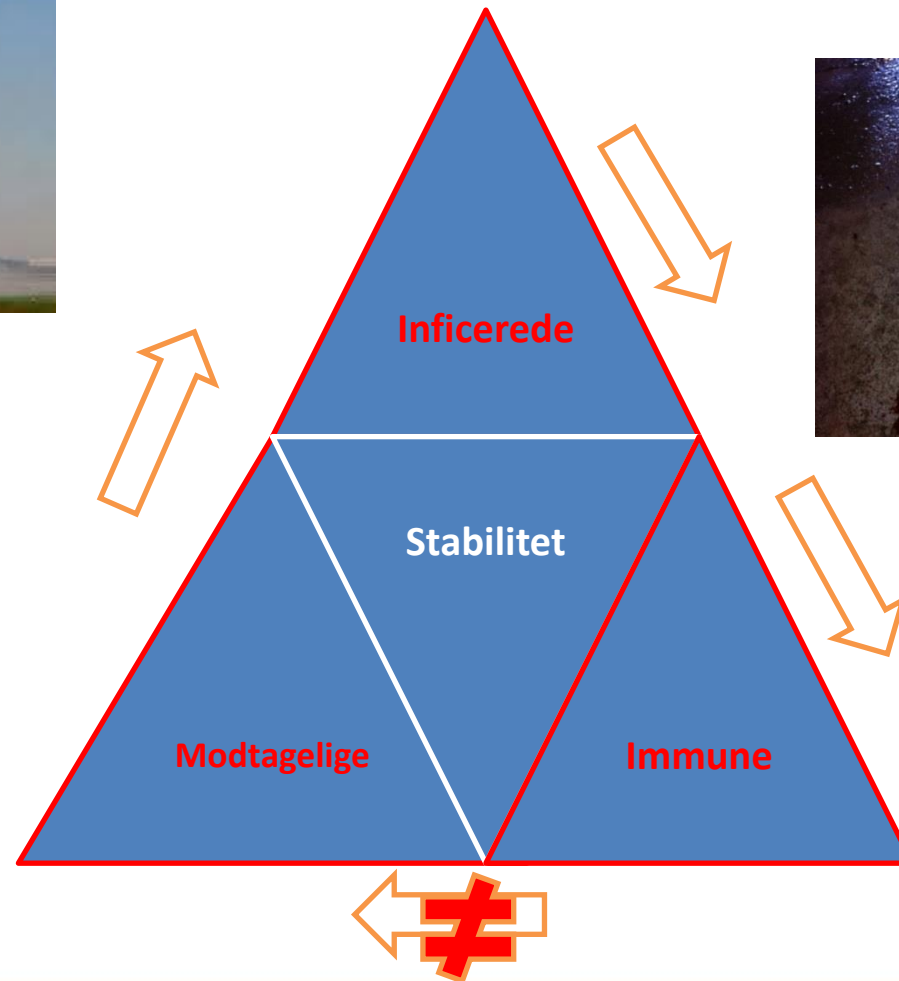

En lytteoplevelse

HyoVet

Immunitetscyklus i en ejendom

Dagsorden

- ▶ Velkommen
- ▶ Har vi fat i den rigtige ende ?
- ▶ **Hvilken udvikling har Laboratorium for Svinesygdomme set i perioden**
- ▶ Den "klimastalds-venlige" gris
- ▶ Take home

Svend Haugegaard, Laboratorium for Svinesygdomme

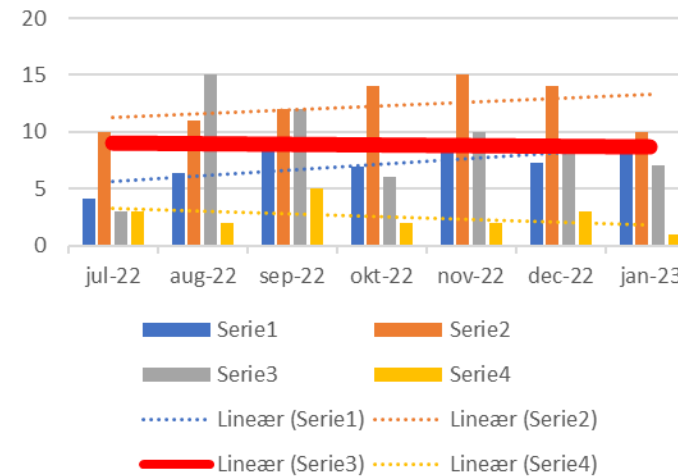
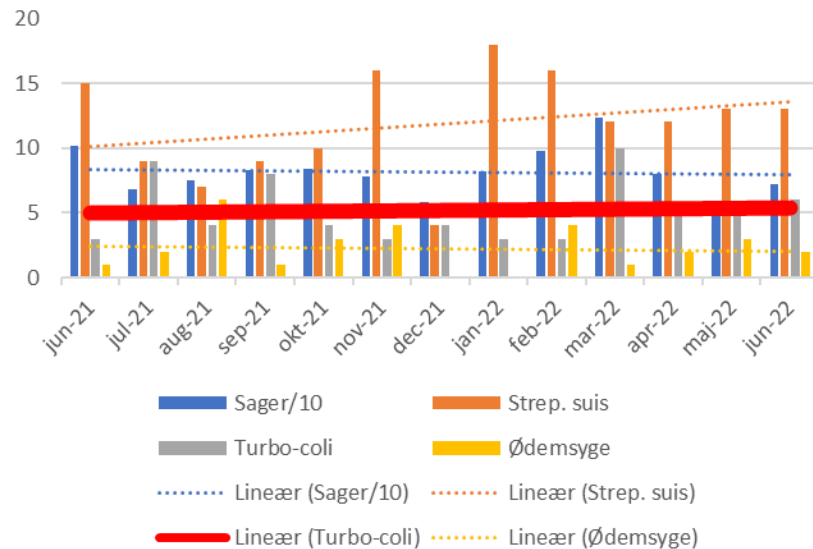
Arbejdshypotese

- ▶ ”Hvilken øget forekomst kan måles afledt af Zinkstop – for diagnoserne”
- ▶ Streptokok Suis
- ▶ Turbo E-coli
- ▶ Ødemsyge

Indsendelser OVER 1,5 ÅR TIL Kjellerup

Sagerne er samlet som regulære grise eller organindsendelser
- Sagsload / 10 for at udjævne indsendelsehyppighed pr. mdr.

Indsendelser OVER 1,5 ÅR TIL Kjellerup- af Svend Haugegaard II

- ▶ Streptokok Suis er opadgående for HELE perioden
- ▶ Turbo E-coli stiger pr. Juli 22', men på et lavere niveau end streptokok forekomsten
- ▶ Ødemsyge har IKKE ændret sig i frekvens efter zinkstop

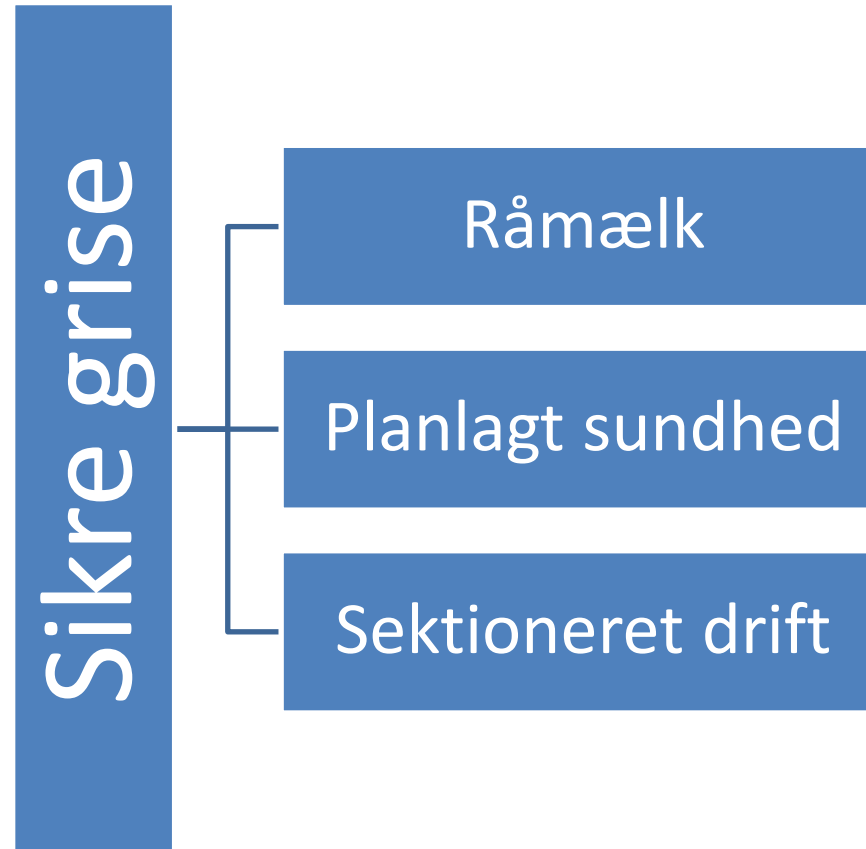
Dagsorden

- ▶ Velkommen
- ▶ Har vi fat i den rigtige ende ?
- ▶ Hvilken udvikling har Laboratorium for Svinesygdomme set i perioden
- ▶ **Den "klimastalds-venlige" gris**
- ▶ Take home

Veje til "klimastalds-neutrale" grise

Råmælk – en gammel travet og alligevel undervurderer vi det

"Den Brugbare gris"
= klima-standsværdig

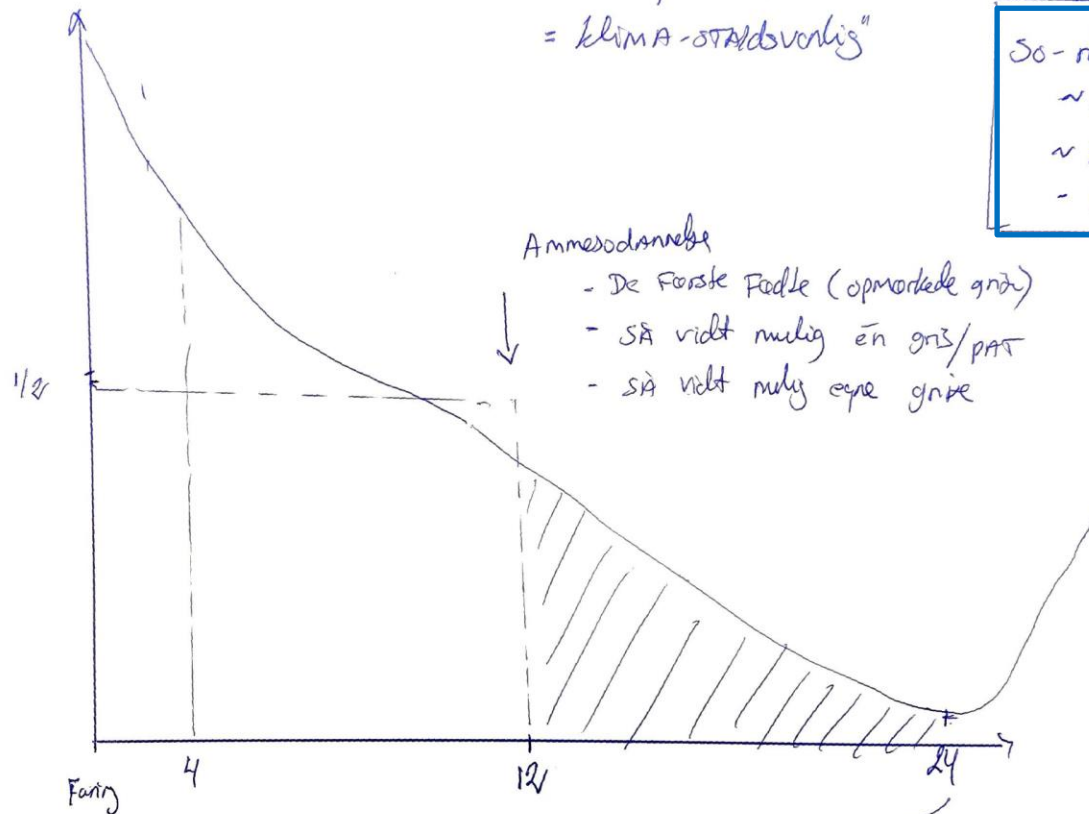
FAKTA - Bøds

50 - råmælk

~ 5 L JORDAET

~ 250 ml/gns

- Fooding vigtig

Ammeopdanneelse

- De første Fodde (opmærkede gris)
- SA vidt mulig én gris/PAR
- SA vidt mulig egne grise

Yder sobesætningen?

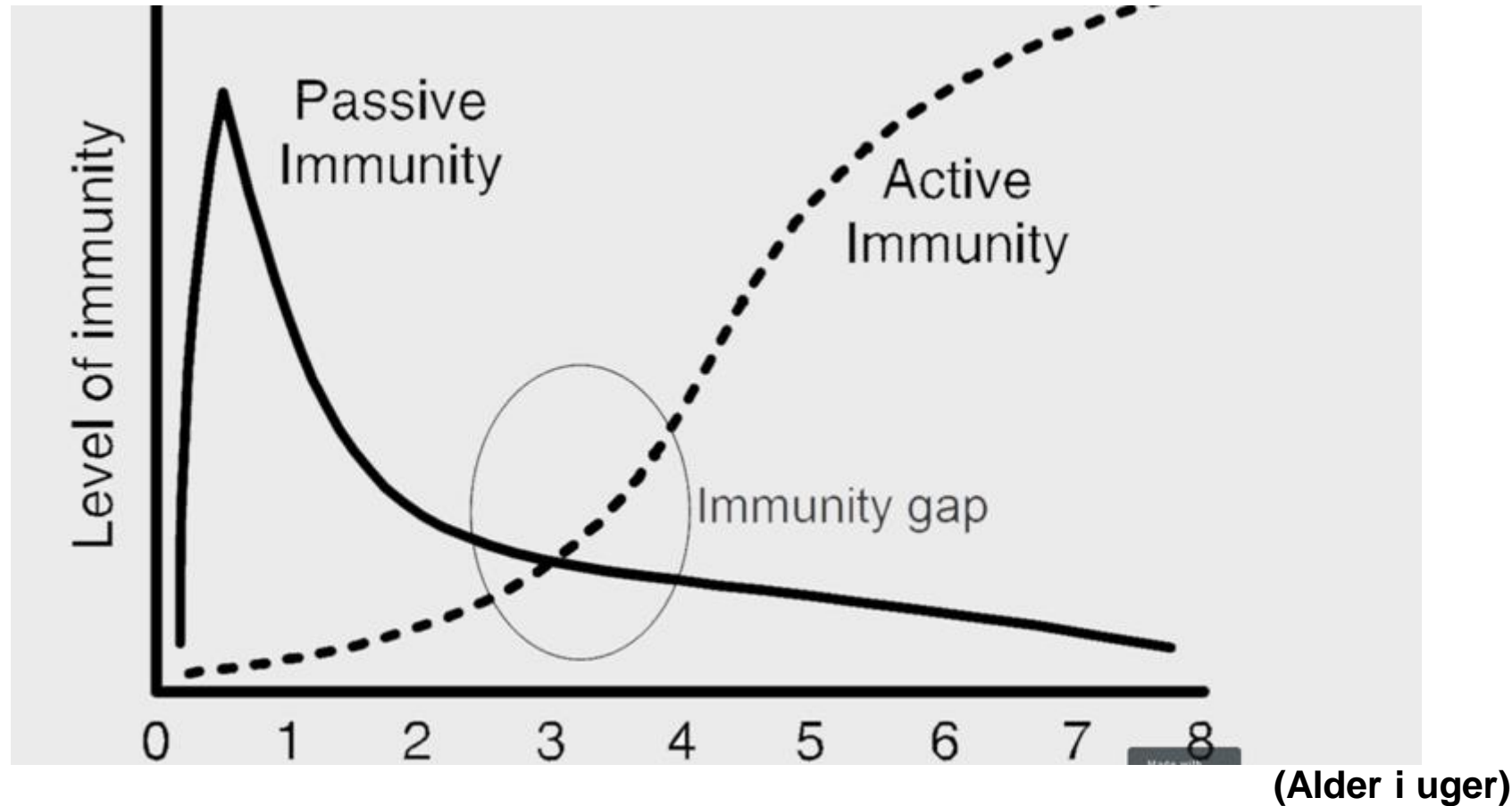
50 % mælk
+ tilbage i råmælkeform

P:Theil mv. flere

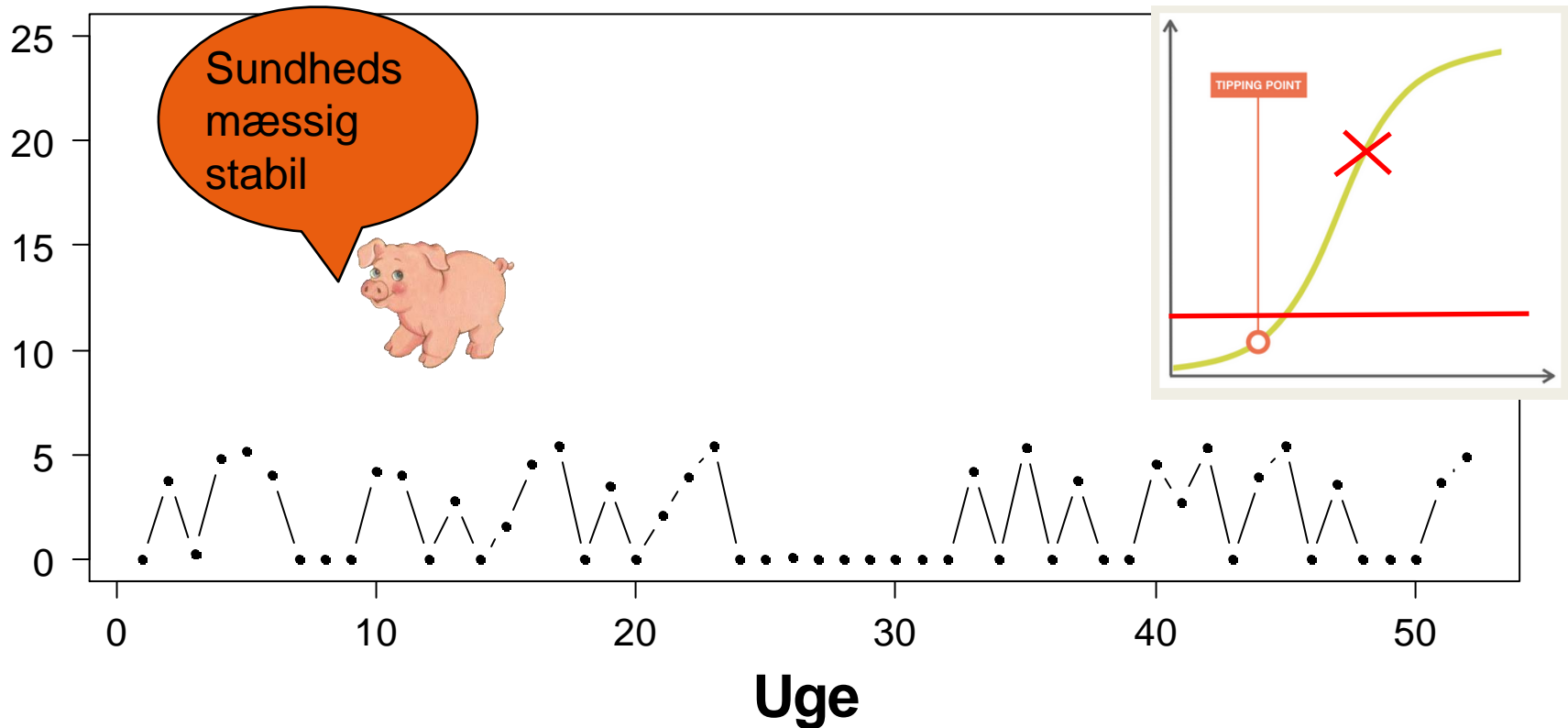

Fravænning kræver fravær af smitte

Tipping point – "klimastaldsvenlige" grise har tilstrækkeligt raske grise (balance)

Andel af grise under målsætningen

Smittegruppering

Virus	Bakteriel infektion
Influenza vaccination -Polte i Karantæne-rum -Søer i Blitz-vaccination med kendt interval	Streptokokker -Type 2 = Streptovac -Type 7 / 9 = Autovaccine Vaxxinova
PRRS -Kontrol model -Sanering	Glæsser -Type 1/4/5 = kommercielle vacciner - Atypiske stammer = Autovaccine Vaxxinova
PCV-II Polteintroduktion	Ap + Myc - Kommercielle vacciner

Influenza

Soholds indsats handler om de fravænnede grise

Vaccination handler om at reducere smittegang fra so til sine grise => reducere virus load

- Risikovurdering afgør om det er 3 eller 2 årlige blitzvaccinationer
  - Sundhedsstatus
  - Størrelse
  - Sektionering
  - Polteflow og karantæne

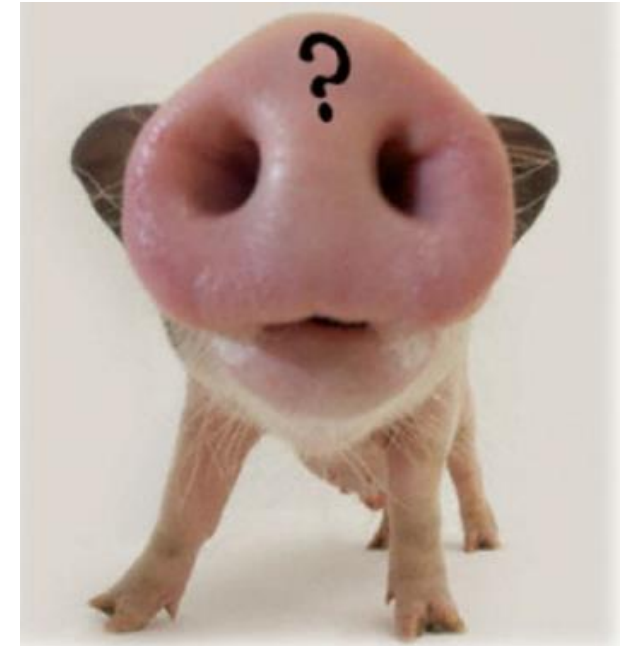
HyoVet

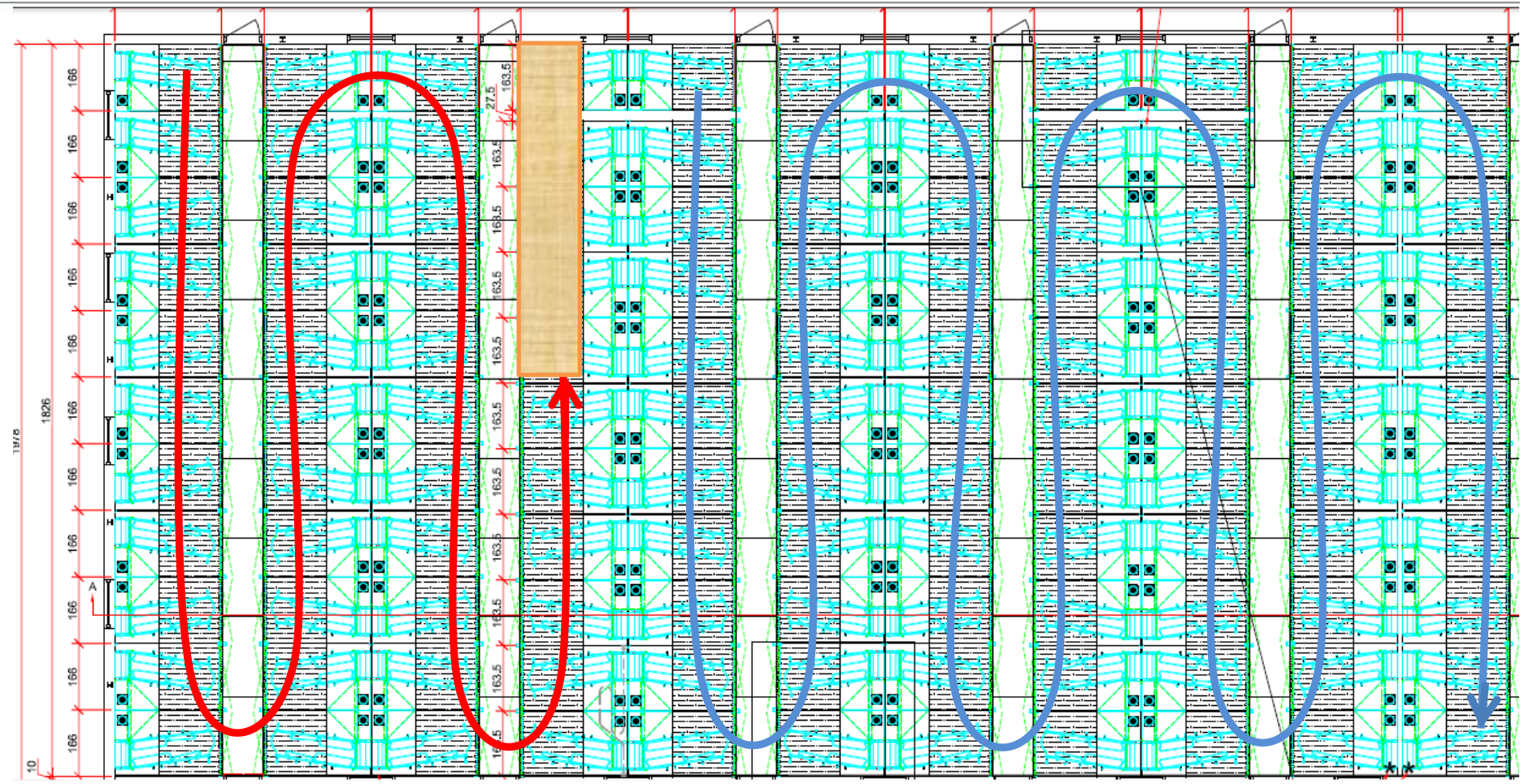
Delsanerings overvejelse

- ▶ Nogle anlæg arbejder i delsaneringer for PRRS
- ▶ Nogle anlæg kunne bruge øvelsen til SAMMEN med PRRS – at få planlagt internt faringsstop og medicinering mod Mycoplasma
- ▶ Sammen med fravær af liv i en uge, under medicinering af søer og sterile grise i maven
- ▶ => succes på lang sigt

Ensartet alder igennem farestald = klimastaldsvenlige grise

HyoVet

➔ Ny-indsatte ➔ Øvrige Tomme farestier = mellemled

Nogle anlæg er vanskelige

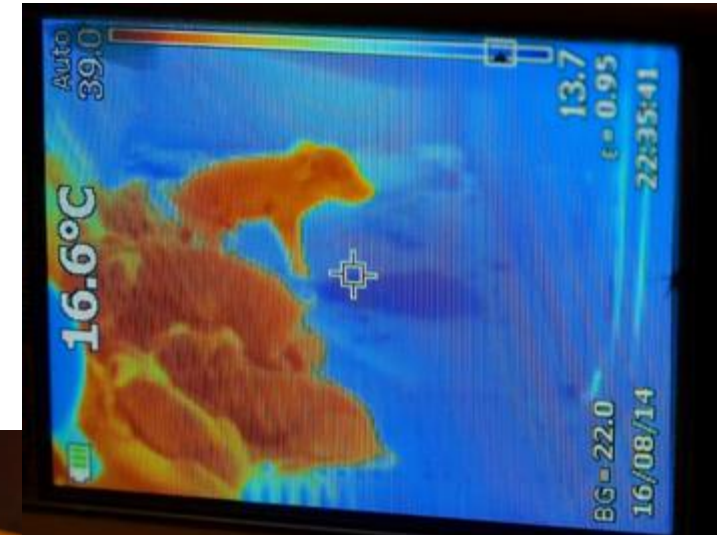
Andre er bygget dertil

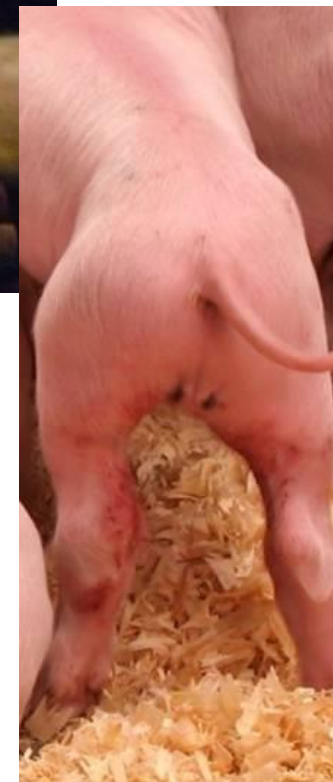
Inde i stalden og hulerne

HyoVet

Inde i stalden - Hygiejne

S:

Fodring – af klimastaldsneutrale grise

”Sunde grise skifter foder på dage
- Skiftedage til forskel på små og store”

Husk syre
i foder
6-15 kg

	Små	Medium	Store	
Blanding	< 5 kg	5-6 kg	> 6 kg	Fordeling
"nul"	0-7 dage	-	-	0,5
6-9 kg	7-21 dage	0-14 dage	0-10 dage	4,5
9-15 kg	21-35 dage	14-28 dage	10-24 dage	10
15-30 kg	35 dage -	28 dage -	24 dage -	26
Sum				41 FE

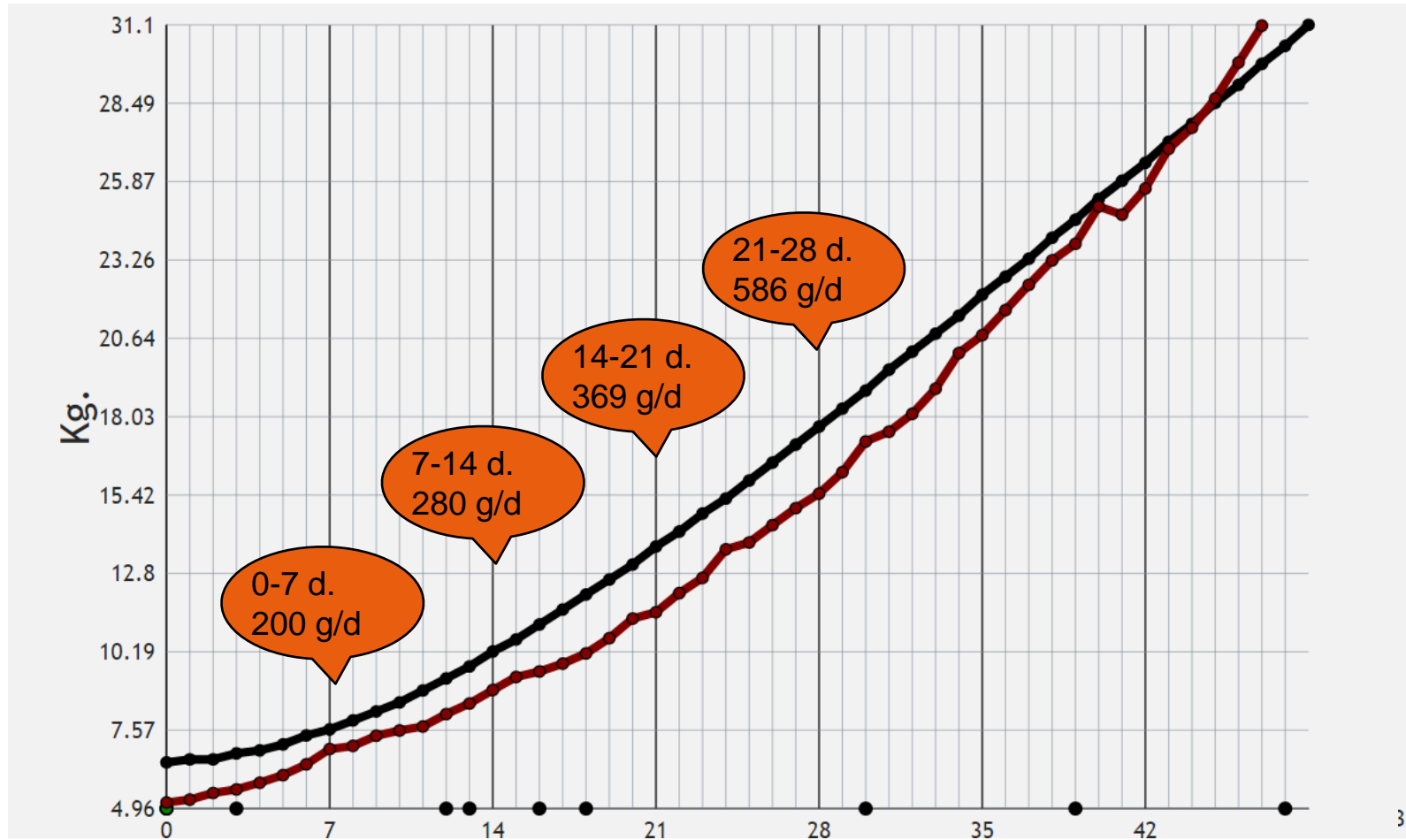

Foderovervejelser

0-blanding	6-9 kg	9-15 kg	15-30 kg
125 g. Fordøjelig protein	130 g. Fordøjelig protein	140 g. Fordøjelig protein	150 g. Fordøjelig protein
Lav protein		Norm protein	
-Øresår -Lav vækst -Manglende vækst -Lav sojatolerance i vækst SYMPTOM behandling		- Til alle sunde grise - Små OG store - Forskellen er KUN fordeling af blandinger	

Vejehold – viser vejen på sundhed

Medicin og syre

- ▶ Altid først luftveje
- ▶ Derpå tarm
- ▶ Kend din lægemiddel-følsomhed
- ▶ Forsuring af vand de første 21 dage

Dag 0-3
(luftveje)

Dag 4-6
(tarm)

Dag 7-21
Syre

HyoVet

Dagsorden

- ▶ Velkommen
- ▶ Har vi fat i den rigtige ende ?
- ▶ Hvilken udvikling har Laboratorium for Svinesygdomme set i perioden
- ▶ Den "klimastalds-venlige" gris
- ▶ **Take home**

Take home

- ▶ Studér **den rigtige ende** af din gris
- ▶ Når foder er 60 % af grisens omkostning, SKAL sundhed i ALLE konjunkturer være opprioriteret
- ▶ Se problemet og byg fra bunden

